10428 ـ ئاللاھتىن باشقا ھەر قانداق بىرسىگە تازىم قىلىش ھارام

سۇئال

ھۆرمەتلىك ياكى ياشقا چوڭ بىر ئادەم ياكى ئاتا بىلەن كۆرۈشكەندە [ئەسسەلامۇ ئەلەيكۇم] دېگەننىڭ ئورنىغا تازىم قىلىش دۇرۇسمۇ ؟

تەپسىلى جاۋاپ

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

ئادەتتىكى سالاملىشىش بولسا ئەسسەلامۇ ئەلەيكۇم ۋەرەھمەتۇللاھى ۋەبەرەكاتۇھ (سىلەرگە ئامانلىق ، ئاللاھنىڭ رەھىمـ شەپقىتى ۋە قۇتلۇقى بولسۇن) ، چۈنكى ئاللاھ دەيدۇ :

سىلەر ئ￼يلەرگە كىرگەن چېغىڭلاردا ئ￼زەڭلارغا (يەنى ئ￼يدىكى كىشىلەرگە)الله بەلگىلىگەن مۇبارەك، پاك سالامنى بېرىڭلار، [نۇر : 61]

ھەدىسلەر بۇ سالاملىشىشنى ئوچۇق چۈشەندۈرىدۇ .

بىراق تازىم قىلىش دۇرۇس ئەمەس ، پەقەت سالام قىلىنغۇچى ياشقا چوڭ بولۇپ ئورنىدىن تۇرالمىسا ، ياكى ئاتا ـ ئاناڭنىڭ بىرسى بولۇپ ، ئۇلارنى سىز بىلەن قول ئېلىشىپ كۆرۈشۈشكە ياكى سىزنى قۇچاقلاشقا ئورنىدىن قوپۇرۇشنى خالىمىسىڭىز ، شۇنىڭ بىلەن سىز ھۆرمەت يۈزىسىدىن تازىم قىلىپ ئۇنىڭ بېشىنى ياكى پېشانىسىنى سۆيسىڭىز ، ئۇنداقتا بۇ ئىبادەتنى شەكىللەندۈرىدىغان تازىم قىلىشنىڭ تۈرى بولمايدۇ . شۈبھىسىزكى تازىم قىلىش ئاللاھقا قىلىنىدىغان بىر ئىبادەت ، يەنى نامازدا رۇكۇ(تازىم) قىلىشقا ئوخشاش ،شۇڭا ئۇ ئەگەر قول ئېلىشىپ كۆرۈشمەستىن ياكى سۆيمەستىن بولۇنسا ، بۇ شۇ كىشىنى ئۇلۇغلاش ھەركىتى بولىدۇ ھەمدە شۇڭا شېرىك بولىدۇ .

پېشىۋا ئابدۇللاھ بىن جىبرىين .